Elektronicznie podpisany przez:
Dominik Kamedulski
dnia 23 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr 133/2025
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 23 stycznia 2025 r.

w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu ustalonego w uchwale budżetowej Gminy Jasień na 2025 rok

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w osobach:

Dominik Kamedulski - Przewodniczący
Iwona Popiel - Członek
Lidia Jaworska - Członek

opiniuje **pozytywnie z zastrzeżeniem** możliwość sfinansowania deficytu budżetu ustalonego w uchwale budżetowej Gminy Jasień na 2025 rok.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, formułując opinię zawartą w sentencji uchwały, przyjął za podstawę dane wynikające z uchwały Nr XIII/101/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasień na 2025 rok oraz uchwałę Nr XIII/100/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039.

W budżecie Gminy zaplanowano:
- dochody w wysokości 48 146 854,91 zł,
- wydatki w wysokości 52 795 748,95 zł,
- przychody w wysokości 5 330 894,04 zł,
- rozchody w wysokości 682 000,00 zł.

Budżet Gminy na 2025 rok przewiduje deficyt w wysokości 4 648 894,04 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w kwocie 4 055 000,00 zł, przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 44 677,66 zł oraz przychodami wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 549 216,38 zł. Źródła pokrycia deficytu zostały określone zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Możliwość sfinansowania deficytu Gminy Jasień przychodami pochodzącymi z sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego zależy od kwoty długu i od zdolności Gminy do jego spłaty.

Wydając przedmiotową opinię, Skład Orzekający wziął pod uwagę wysokość kwoty długu oraz wskaźnik spłaty zadłużenia określony w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zadłużenie Gminy Jasień na koniec 2025 roku, zgodnie z danymi wynikającymi z przyjętej w dniu 30 grudnia 2024 r. uchwały Nr XIII/100/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039, wyniesie 17 328 000,00 zł, co stanowi 49,07% w stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych

o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego. Natomiast na koniec 2026 relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do kwoty dochodów ustalonej według powyższej zasady prognozowana jest w wysokości 45,96%.

Skład Orzekający wskazuje, że Gmina Jasień działając poprzez swoje Organy - powinna nie tylko monitorować wielkość długu ale jej Organy powinny rozważyć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia przyrostu zadłużenia i ewentualnej restrukturyzacji długu lub rozważyć podjęcie innych działań zmierzających do zmniejszenia kosztów obsługi długu. Należy rozważyć również możliwość wcześniejszego wykupu papierów wartościowych i inne potencjalnie możliwe działania - w tym oszczędnościowe.

W roku 2025, zgodnie z danymi wynikającymi z przyjętym budżetem Gminy - wysokość planowanych wydatków bieżących budżetu przekracza wysokości planowanych dochodów bieżących, a planowany deficyt operacyjny wyniesie 1 377 376,29 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi planowanymi w budżecie na 2025 rok powiększona o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz o przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy Jasień wynosi (-) 783 482,25 zł. Zatem relacja wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie jest w 2025 roku w budżecie dochowana.

Zgodnie z dyspozycją art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756) w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

W latach 2022-2029 suma nadwyżek operacyjnych według danych wynikających z przyjętej w dniu 30 grudnia 2024 r. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039 wynosi (+) 16 158 315,44 zł (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 14 909 484,71 zł), a powiększona o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych (+) 22 793 367,53 zł (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2024 r. (+) 21 544 536,80 zł).

Zatem wypełniona zostanie w Gminie Jasień dyspozycja art. 296a ust. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Skład Orzekający zastrzega, że pomimo braku przeszkód formalno-prawnych do uchwalenia uchwały budżetowej i Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2039 sytuacja Gminy Jasień wskazuje na występujące problemy w prawidłowej realizacji jej gospodarki finansowej. Po pierwsze fakt braku możliwości dochowania relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w 2025 roku negatywnie wpływa na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w kolejnych latach budżetowych.

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Jasień powinna podjąć działania mające na celu dochowanie w kolejnych latach budżetowych relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych przy zachowaniu płynności finansowej, zdolności spłaty długu i zdolności pełnej realizacji zadań publicznych w 2025 roku i kolejnych latach budżetowych.

Ponadto z uwagi na trudną sytuację Gminy w zakresie równoważenia dochodów i wydatków bieżących budżetu w 2025 roku - Skład Orzekający wskazuje na konieczność podjęcia w 2025 roku jak najszerszych działań oszczędnościowych.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze podkreśla, że spełnienie relacji wynikającej z art. 242 i 243 ust. 1 w kolejnych latach budżetowych, na które przyjęto Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Jasień powinno być stale monitorowane przez Organy Gminy w aspekcie zdolności do uchwalania budżetów i wieloletnich prognoz finansowych w kolejnych latach, planowania nowych przychodów zwrotnych, wielkości długu oraz zapewnienia jego spłaty oraz zapewnienia pełnej zdolności realizacji zadań publicznych, a także prowadzenia przez Gminę gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Skład Orzekający wskazuje również na możliwe wystąpienie potencjalnego ryzyka zagrożenia realizacji zadań publicznych przez Gminę Jasień w szczególności w aspekcie możliwości pogorszenia stopnia zachowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w sytuacji, gdy rzeczywiste wykonanie budżetu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową odbiegać będzie od szacowanych wielkości.

Na podstawie przedstawionych przez Burmistrz Jasienia dokumentów i wskazanych w nich wartości Skład Orzekający ocenił, iż założenia przyjęte w Nr XIII/101/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasień na 2025 rok w korelacji z Uchwałą Nr XIII/100/2024 Rady Miejskiej w Jasieniu w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasień na lata 2025 – 2039, pozwalają na sformułowanie wniosku, że przy założonej realizacji planowanych wielkości w roku budżetowym 2025, jak i w następnych latach objętych prognozą zachowane zostaną obowiązujące aktualnie przepisy prawa dotyczące wykonywania budżetu przy jednoczesnym uprawdopodobnionym braku zagrożenia realizacji ustawowych zadań publicznych.

Oceniając przedstawiony w uchwale budżetowej Gminy Jasień planowany deficyt budżetu Skład Orzekający wziął również pod uwagę uchwałę Nr 132/2025 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Jasień na lata 2025-2039, która jest pozytywna z zastrzeżeniem.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzekł, jak w sentencji niniejszej uchwały.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7) od niniejszej opinii służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Stosownie do art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) niniejsza opinia podlega opublikowaniu w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Dominik Kamedulski